

mucf
Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor



Lena Nyberg
Generaldirektör

Vårt uppdrag:

- Kunskap om ungas levnadsvillkor
- Kunskap om civila samhället
- Bidrag till föreningsliv, kommuner & forskare
- Bidrag till internationellt samarbete

Två huvudsakliga politikområden

Ungdomspolitik – Med fokus på unga

- Uppföljning av ungas levnadsvillkor
- Ungdomsperspektivet
- Stötta kommuner och statliga myndigheter

Politiken för det civila samhället

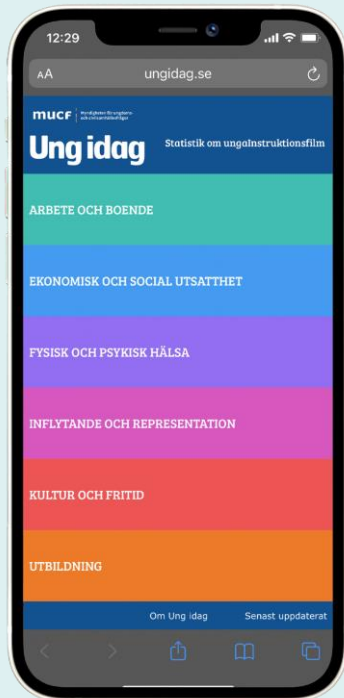
- Fördjupa, samla och sprida kunskapen om det civila samhället
- Stötta kommuner och statliga myndigheter



Alla ungdomar ska ha
**goda levnadsvillkor,
makt att forma sina liv
och inflytande över
samhällsutvecklingen**

Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet

1



2

Fokus 22: Om ungas ekonomiska utsatthet

Fokus 21: Drivkrafter, hinder och utmaningar för ungas samhälls-engagemang

Fokus 20: Ungas erfarenheter av sexuella trakasserier i utbildningsmiljöer

Fokus 19: Ungas möjligheter till inflytande på lokal nivå

Fokus 18: Ungas sociala inkludering

Fokus 17: Ungas etablering i arbets- och samhällsliv

Fokus 16: Unga nyanländas etablering i arbets- och samhälls-liv

Fokus 15: Ungas sexuella och reproduktiva rättigheter

Fokus 14: Fritid och organisering

Fokus 13: Jämställdhet

Fokus 12: Villkor för unga med funktionsnedsättning

3



Attityd- och värderingsstudie

- 2018
- 2013
- 2007

LUPP



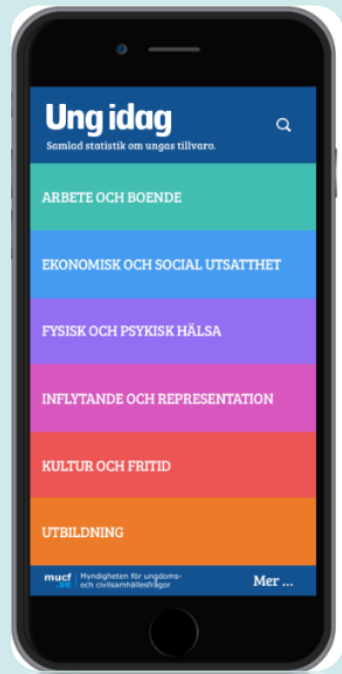
Särskilt prioriterade uppgifter ungdomspolitiken

- ungas psykiska hälsa
- ungas sociala inkludering och etablering på arbetsmarknaden UVAS
- ungas delaktighet i samhällsbygget
- ungas fritid

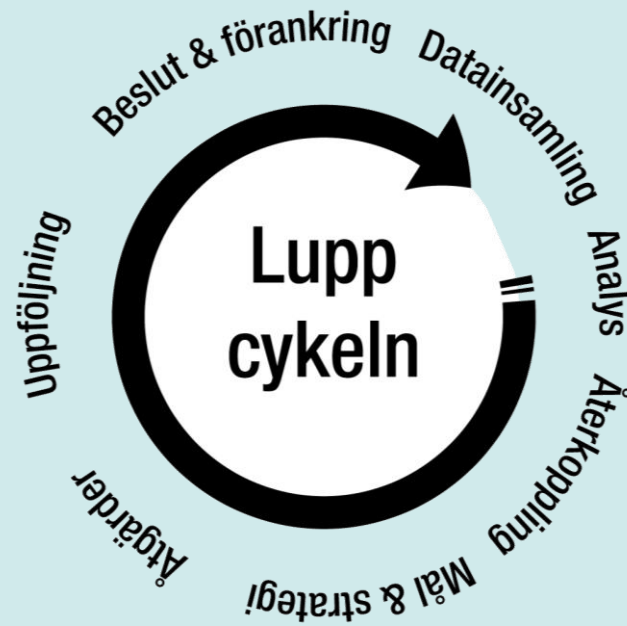


Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet-Lokalt

1



2



3





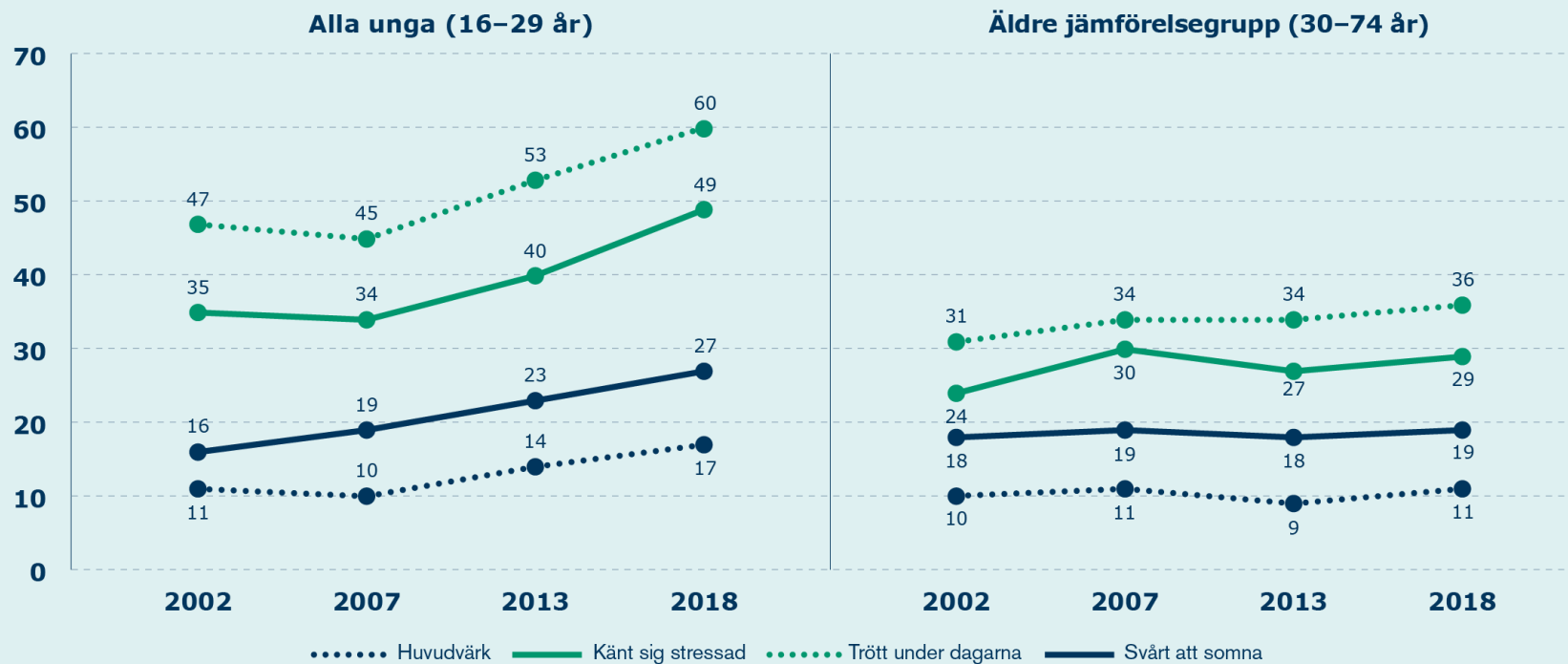
RÄTTIGHETSBASERAT UNGDOMSPERSPEKTIV

Utmaningar i ungdomsgruppen

- Konsekvenser av pandemin
- Stora skillnader mellan olika grupper av unga
- Ungasarbetsmarknadsetablering
- Risk för ökande ekonomisk utsatthet
- Dåligt mående och psykisk ohälsa

Allt fler unga har symptom på psykisk ohälsa

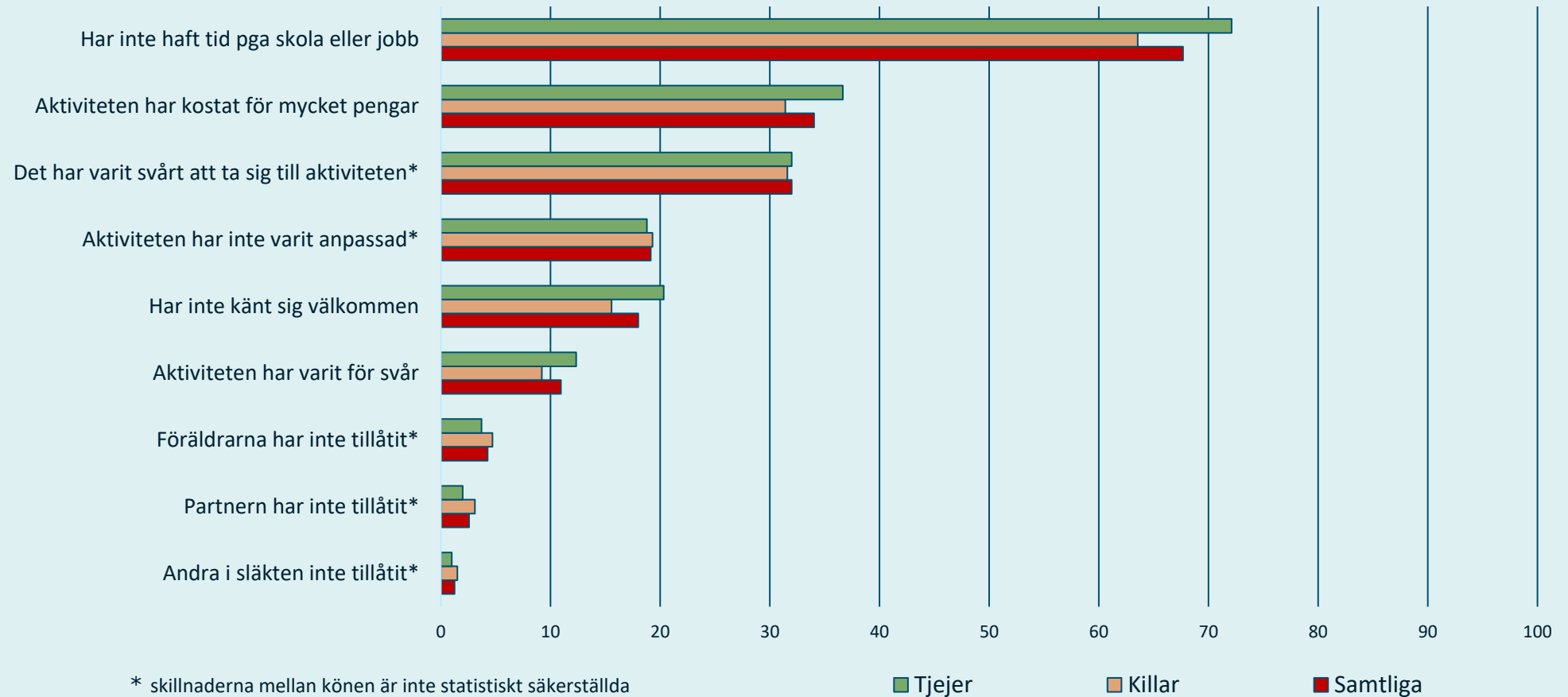
Andelen unga som varje dag eller flera gånger i veckan upplever besvären huvudvärk, känt sig stressad, trött under dagarna eller haft svårt att somna (procent)



- Hälsa och levnadsvanor
- Utbildning
- Arbete, ekonomi och bostad
- Fritid och samhällsengagemang
- Trygghet och utsatthet



Fritidsaktivitetens kostnad ett hinder



Andel som uppger olika hinder för att delta i fritidsaktiviteter, efter kön, 16–25 år, 2021. Procent.

Uppdrag inom civilsamhällespolitiken

- stärka kunskapsutvecklingen, erfarenhetsutbyte och samordning i myndighetsnätverket för civila samhället och förenklings- och förtydligat informationsarbete inom relevanta myndigheter
- ge kunskapsstöd till det civila samhällets organisationer
- implementera uppföljningssystemet om det civila samhället som tar hänsyn till de sex principerna

Det civila samhällets villkor

- Det civila samhället har drabbats hårt av pandemin
- De grundläggande ekonomiska förutsättningarna har inte förändrats för "genomsnittsföreningen"
- Föreningar har även en fortsatt stark tro på framtiden
- Äldre personer - en målgrupp som till stor del försvunnit från det civila samhället
- Många, men inte alla, föreningar vill bli mer digitala i framtiden. Men förutsättningarna skiljer sig, till exempel mellan storstad och landsbygd.

Tre typer av bidrag

Organisationsbidrag

- Barn- och ungdomsorganisationer (2011:65) 262 miljoner
- HBTQ-organisationer (2008:349) 11 miljoner
- Organisationer bildade på etnisk grund (2008:63) ca 19 miljoner

Projektbidrag

- Ungas organisering, 18,4 miljoner
- Motverkar rasism och intolerans, 14 miljoner
- Stärka demokratin, 11 miljoner
- Mötesplatser för hbtqi-organisationer, 2 miljoner

Verksamhetsbidrag

- Antidiskrimineringsverksamheter 28 miljoner

Bidragens relevans

Kontroll

- Mer ordning och reda i bidragshanteringen
- Samarbete med andra myndigheter
- Arbete med effekt och resultatmätning av bidragen
- Vår variation av bidrag har skapat nya lärdomar och erfarenheter

Dialogen mellan myndigheten och civilsamhället

- Skapa förståelse mellan myndighet och civilsamhället
- Vi har möjlighet att hjälpa och informera så att civilsamhället kan fortsätta vara starkt i det svenska samhället
- Punktinsatser så som utbildning till lekmannarevisorer, stödja antidiskrimineringsverksamheter osv

Oegentligheter

- Undvika att statliga medel går till fel ändamål

Samhällsnytta

- Vi får vara med och hjälpa i kriser. Covidbidrag och Ukrainabidrag.
- Vi når ut till socialt särskilt utsatta via civilsamhället
- Vi är med och finansierar organisationer som är plantskola för framtidens ledare via bidrag till barn- och ungdomsorganisationer



Erasmus+



**EUROPEISKA
SOLIDARITETSKÅREN**

Verktyg för att uppnå politiska mål

- Förbättrad utbildningsnivå
- Ökad social delaktighet
- Ökad sysselsättningsgrad

EU:s ungdomsstrategi (2019-2027)

- Främja ungdomars deltagande
- Möjliggöra möten och rörlighet över gränser
- Stödja ungdomars *empowerment* (egenmakt)

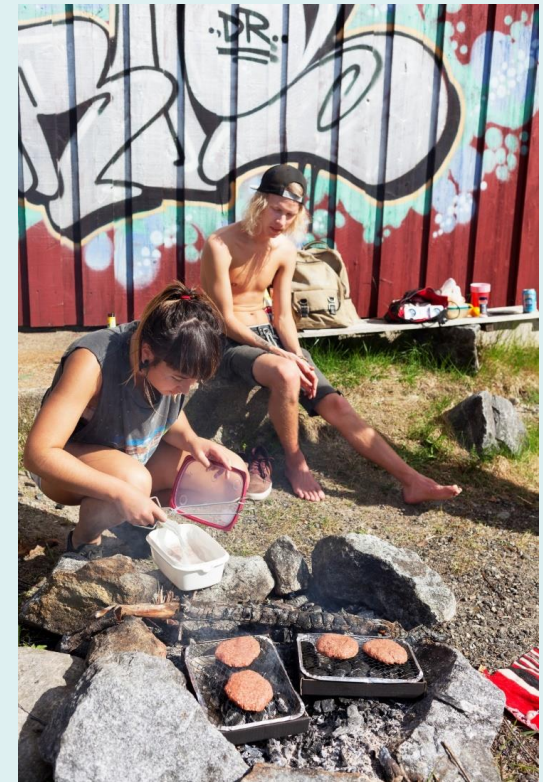
Inflytande och representation

- Fyra av tio unga **vill** påverka lokalt.
- Två av tio upplever att de **kan** vara med och påverka.
- Unga är underrepresenterade bland förtroendevalda.



Liknande utmaningar i landsbygder och utsatta områden

- Upplevelsen av vikande engagemang
- Känslan av att det blivit sämre där de bor
- Misstro mot offentliga aktörer
- Brist på mötesplatser
- Tvivel på om andra ser dem som en likvärdig del av en nationell eller regional gemenskap
 - Representation
 - Likvärdig utformning



Det finns ett stort och stabilt engagemang i ungdomsgruppen

6 av 10 är intresserade av samhällsfrågor

4 av 10 är intresserade av politik

6 av 10 är medlemmar i en förening

7 av 10 har gjort någon politisk handling

Varannan ung har arbetat ideellt

56 procent har stöttat en åsikt i en samhällsfråga på internet eller sociala medier

34 procent har stöttat en åsikt i en samhällsfråga genom att skriva på en namninsamling

28 procent har köpt produkter av politiska, etiska eller miljömässiga skäl

23 procent har chattat, debatterat eller kommenterat politik på internet eller sociala medier

21 procent har gett pengar till en organisation som jobbar för en samhällsfråga

12 procent har burit märken eller symboler som uttrycker en åsikt

8 procent har deltagit i bojkotter eller köpstrejker

7 procent har varit medlem i en organisation som jobbar för en samhällsfråga

7 procent har deltagit i lagliga demonstrationer eller aktioner

6 procent har varit medlem i ett politiskt parti eller ungdomsförbund

5 procent har tagit kontakt med en politiker

5 procent har skrivit insändare

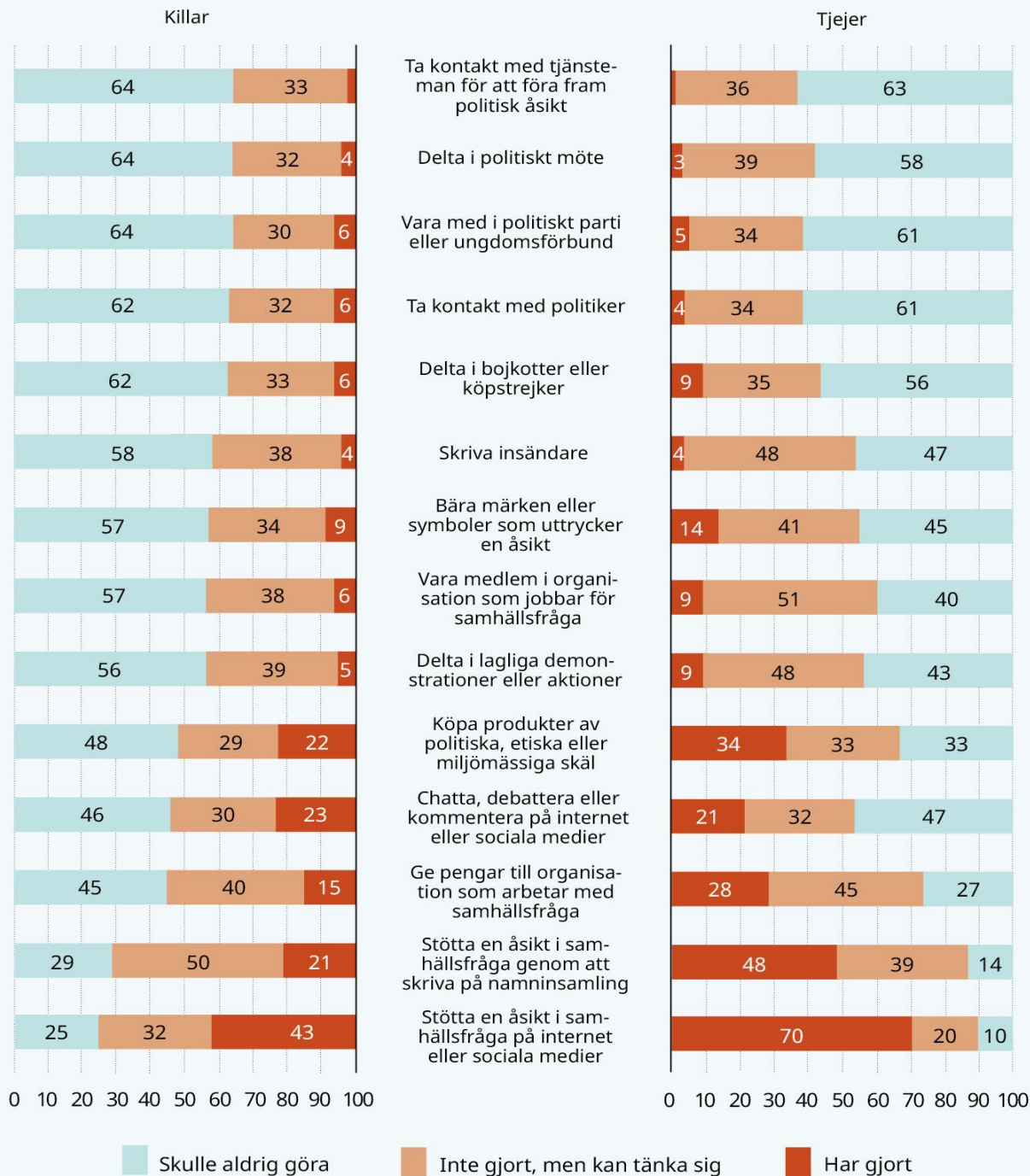
4 procent har deltagit i politiskt möte

2 procent har tagit kontakt med en tjänsteman för att föra fram en politisk åsikt

Topplista politiska handlingar som unga gjort senaste året, 16-25 år, 2021. Procent.

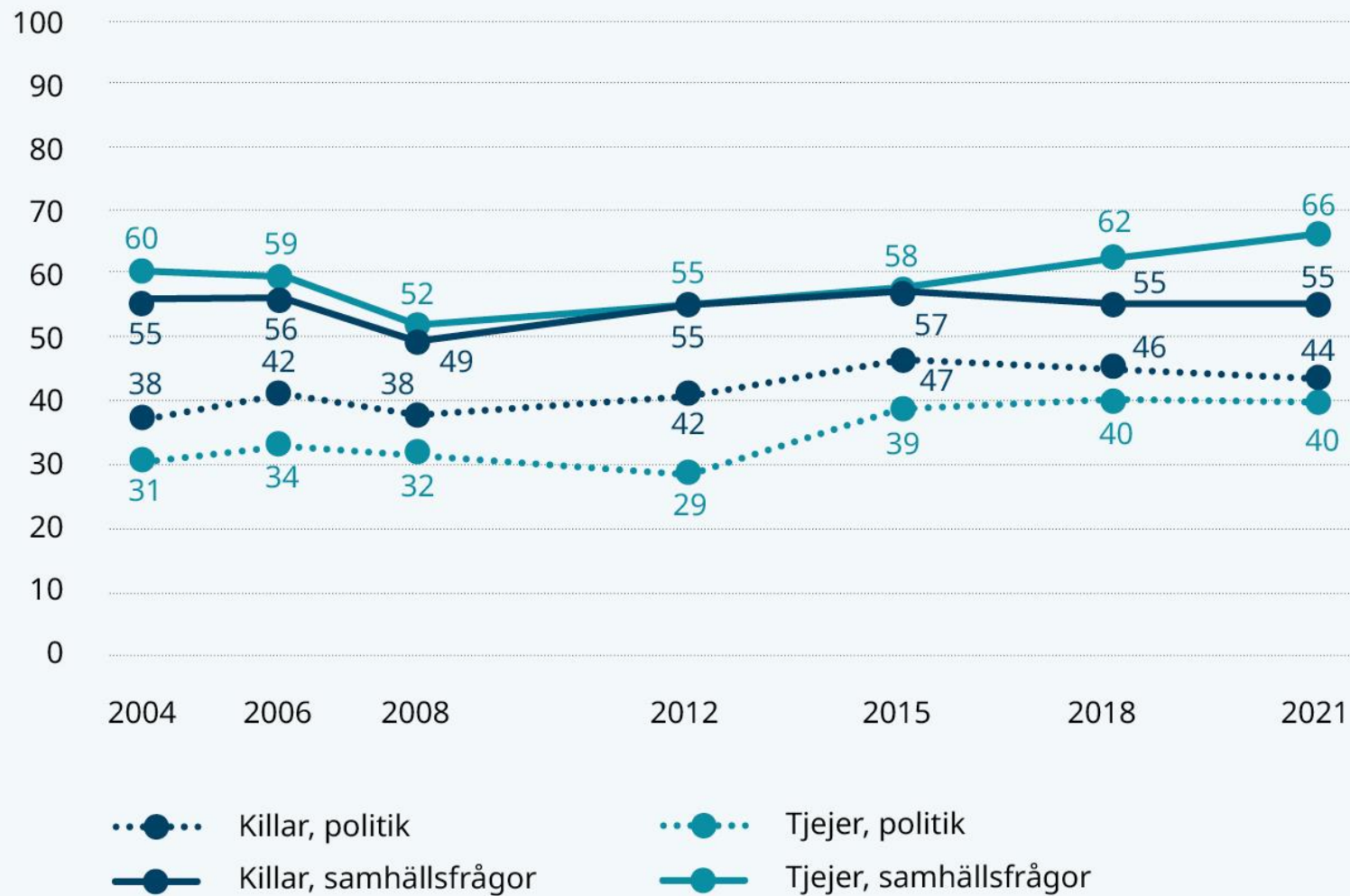
Källa: MUCF:s nationella ungdomsenkät 2021

Skillnader mellan tjejer och killars inställning till politiska handlingar



- En högre andel tjejer än killar har gjort flera av aktiviteterna
- Många unga uppger att de aldrig skulle göra flera olika politiska handlingar
 - I högre grad för högtröskel- och formella politiska aktiviteter
 - Större ovilja syns bland killar

Stort och stabilt samhällsintresse bland unga



Figur 3.12 Ungas intresse för politik och samhällsfrågor, efter kön, 16–25 år, 2004–2021. Procent.

Källa: MUCF:s nationella ungdomsenkät 2004, 2006, 2008, 2012, 2015, 2018 och 2021

- 6 av 10 är intresserade av samhällsfrågor
- 4 av 10 är intresserade av politik
- Ökande intresse över tid, främst bland tjejer

Engagemang varierar för olika grupper av unga

14 procent är **höngagerade:** har högt intresse och högt deltagande

- Hbtqi-personer (26 procent)
- Unga i storstäder (16 procent)
- Unga med föräldrar med eftergymnasial utbildning (16 procent)
- Tjejer (15 procent)
- 20–25-åringar (15 procent)
- Unga med svensk bakgrund (14 procent)

19 procent är **långagerade:** har lågt intresse och lågt deltagande

- Unga på landsbygder (28 procent)
- Unga med föräldrar med grundskoleutbildning (28 procent)
- Unga med funktionsnedsättningar (24 procent)
- Killar (23 procent)
- 16–19-åringar (22 procent)
- Hetero-cis-personer (20 procent)

Intresset för partipolitiskt engagemang är litet, men stabilt

- Tidigare trend av minskande medlemstal har avtagit
- Ungefär 5 procent av unga är medlem i ett politiskt parti eller ungdomsförbund
- Ungefär var tredje ung skulle kunna *tänka sig* att bli medlem

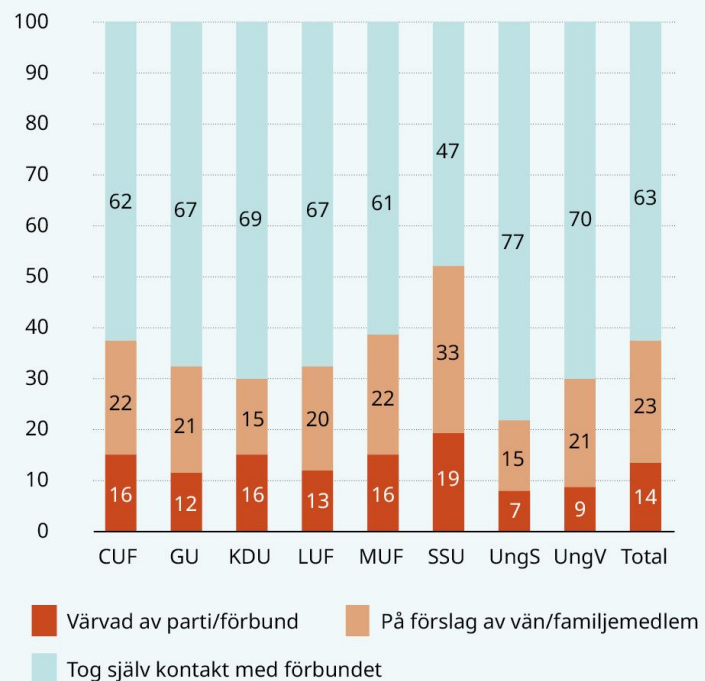
För många unga omsätts intresse i handling

- 6 av 10 är medlemmar i en förening
- 1 av 10 är medlem i en samhällsorienterad förening
- Varannan ung har arbetat ideellt
- 7 av 10 har gjort någon politisk handling det senaste året

Unga i de politiska ungdomsförbunden

- Mer än två tredjedelar av ungdomsförbundens medlemmar är 22 år eller yngre.
- De flesta medlemmarna går i skolan eller studerar på universitet.
- Könsfördelningen mellan förbunden varierar mycket.

Hur blir unga medlemmar?



Figur 4.7 Hur blev du medlem? Andel, per ungdomsförbund. Procent.
 Källa: Ungdomsförbundsundersökningen 2020



Figur 4.8 Medlemskap vad gäller anhöriga och bekanta. Andel som instämmer, samtliga ungdomsförbund. Procent.

Källa: Ungdomsförbundsundersökningen 2020

Varför är inte fler unga partipolitiskt aktiva?

- Svårt att identifiera sig med ett parti
- Uppfattas som kravfyllt
- Engagemang i sakfrågor enklare eller viktigare
- Negativ bild
- Rädsla för att bli stämplad

Några slutsatser

- Det finns ett stort samhällsengagemang, men skillnader mellan grupper
 - Viktigt att följa upp de som inte är samhällsengagerade
- Ungas förutsättningar för engagemang skiljer sig åt
 - Skolan har en viktig roll att ge inspiration, kunskap och ingångar
- Hot och hat oroar

Rapportens förslag

- Inled försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder till 16 år vid val till kommunfullmäktige i utvalda kommuner 2026 och 2030.
- Tillsätt en utredning som gör en bred översyn av regelverket kring skolbesök
- Höj statsbidragen till barn- och ungdomsorganisationer permanent.

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

Besök vår webbplats

» mucf.se

Prenumerera på våra nyhetsbrev

» mucf.se/nyhetsbrev

Följ oss i sociala medier

» facebook.com/ungciv

» instagram.com/ungciv

» twitter.com/ungciv